

راهنمای استفاده از کتاب

در این کتاب خدمات و مراقبت‌های سلامت در قالب ستون‌هایی به شرح ذیل تعریف شده‌اند:

ستون (۱)	ستون (۲)	ستون (۳)	ستون (۴)	ستون (۵)
خصوصیت کد	کد ملی	شرح کد	ارزش نسبی خدمت	واحد پایه بیهوشی

(۱) خصوصیت کد:

این ستون بر برخی از ویژگی‌های یک کد در قالب تعدادی علامت مشخص، دلالت دارد. هر کد ممکن است دارای ویژگی‌هایی به شرح ذیل باشد:

علامت (+):

این علامت کدهای ضمیمه (add-on) را نشان می‌دهد که بر کارهای اضافی و یا مکملی دلالت دارد که در حین ارائه یک خدمت اصلی انجام می‌شوند و هرگز نباید به تنهایی گزارش شوند. این کدها به همراه توصیفاتمانند «هر مورد اضافه» و یا «اقدام جداگانه علاوه بر اقدام اصلی» مشخص می‌شوند و ۱۰۰ درصد ارزش نسبی مربوط به کد اصلی، اضافه می‌گردد و کد تعدیلی (۵۱-) به آن قابل تسری نخواهد بود.

علامت (O):

این علامت دلالت بر این دارد که این خدمات می‌توانند در بخش سرپایی و در قالب مطب، درمانگاه و مرکز جراحی محدود و هم در قالب بیمارستان و عرصه بستری ارائه شوند. ارزش ریالی این دسته از خدمات اعم از اینکه در بخش سرپایی یا بستری ارائه شوند، یکسان خواهد بود.

علامت (*):

این علامت بر مستثنی شدن این خدمت از پوشش بیمه پایه و یا پوشش مشروط آن توسط بیمه‌های پایه دلالت دارد. در صورتی که این ستون خصوصیت کد خالی باشد به همین معنی است که هیچ خصوصیت ویژه‌ای برای این کد منظور نشده است.

(۲) کد ملی:

کد شش رقمی و منحصر به فرد برای هر خدمت است. این کد برای سایر خدمات مشابه یا غیرمشابه، تکرار نمی‌شود.

(۳) شرح کد:

این ستون کدها را توصیف می‌کند. این شرح خدمات معمولاً برگرفته از کتب منتشر شده Current Procedural Terminology آمریکا در طول سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۲ بوده که توسط انجمن‌های علمی و تخصصی ویرایش، ساده‌سازی و جمع‌بندی شده است. حتی‌المقدور سعی شده است که از همان توصیف‌ها، استفاده گردد.

(۴) ارزش نسبی خدمت:

این ستون، ارزش/ارزش‌های نسبی هر کد را نشان می‌دهد. این ارزش نسبی نشان‌دهنده سختی ارائه هر خدمت است که معمولاً جزء حرفه‌ای نامیده می‌شود. این جزء حرفه‌ای براساس شاخص‌هایی مانند زمان ارائه خدمت، ریسک ارائه خدمت برای پزشک و بیمار، دانش، تجربه و مهارت مورد نیاز، تلاش فیزیکی، تلاش‌های ذهنی و فکری و در نهایت مخاطرات قانونی ارائه خدمت، تعیین می‌شود. در برخی از موارد که برای یک خدمت، سه ارزش نسبی ذکر شده است به ترتیب جزء کلی، جزء حرفه‌ای و جزء فنی را نشان می‌دهند که در ادامه تشریح شده است (به کدهای تعدیلی (۲۵-) الی (۲۷-) رجوع گردد).

۵) واحد پایه بیهوشی یا عدد ارزش نسبی پایه بیهوشی:

ارزش پایه محاسبه حق‌الزحمه بیهوشی بیمار است. ارزش نسبی پایه خدمات بیهوشی برای هر یک از اعمال، در این ستون ذکر شده است. ویزیت عمل، تجویز داروی بیهوشی، تجویز مایعات و یا خون به علت بیهوشی یا عمل جراحی مشمول این ارقام بوده و جداگانه قابل محاسبه و پرداخت نمی‌باشد.

فهرست جامع کدهای تعدیلی کتاب ارزش نسبی

در شرایط خاصی ضرورت دارد که ارزش نسبی برخی از خدمات به دلایل مختلف، تعدیل شود. برای چنین مواردی می‌بایست از کد تعدیلی استفاده نمود. در این حالت می‌بایست ارزش نسبی را به صورت یک ارزش نسبی تعدیل شده، در پرونده بیماران با ذکر نوع تعدیل، درج نمود. این کدهای تعدیلی به شرح ذیل می‌باشد:

کد ۲۰- عمل مستقل:

برخی از اعمال که در این مجموعه طبقه‌بندی شده‌اند، به عنوان جزئی از فرآیند کل بوده و ارزش جداگانه‌ای ندارند و تنها در صورت اجرای مستقل تحت عنوان عمل مستقل شناخته می‌شوند و جهت انجام آنها ارزش جداگانه‌ای تعلق می‌گیرد. در صورتی که عمل مستقل به عنوان جزئی از عمل اصلی شناخته نشود، به طور جداگانه، قابل پرداخت است.

کد ۲۵- جزء کلی:

ارزش نسبی برخی از خدمات به ویژه در مواردی که خدمت وابسته به فناوری‌های تشخیصی است، از سه جزء تشکیل شده است که جزء اول نشان دهنده، ارزش نسبی کل خدمت می‌باشد. هر جزء کلی از مجموع دو جزء حرفه‌ای و فنی تشکیل شده است و در صورتی که جزء فنی و حرفه‌ای جمع شوند، جزء کلی حاصل می‌شود.

کد ۲۶- جزء حرفه‌ای (Professional Component):

جزء حرفه‌ای، نشان دهنده تلاش و مهارت و ریسک ارائه خدمت برای پزشک می‌باشد که تحت عنوان کار پزشک (Physician Work) نامیده می‌شود. برای برخی از خدماتی که در این مجموعه طبقه‌بندی شده‌اند، تنها یک ارزش نسبی قید شده است که این ارزش نسبی نشان دهنده جزء حرفه‌ای اقدام مربوطه است. در کلیه مواردی که در ستون «واحد ارزش نسبی» برای خدمات یک ارزش نسبی درج شده است، عدد مربوطه نشان دهنده جزء حرفه‌ای خدمت مربوطه می‌باشد. برای برخی از دیگر خدمات که سه ارزش نسبی درج شده است، ارزش نسبی میانی، نشان دهنده جزء حرفه‌ای خدمت مربوطه است.

کد ۲۷- جزء فنی (Technical Component):

جزء فنی شامل هزینه‌های تعمیر و نگهداری تجهیزات پزشکی، فضای فیزیکی، تاسیسات، فراهم نمودن تسهیلات و شرایط لازم، نیروی انسانی غیرپزشک، هزینه استهلاک و سود سرمایه برای ارائه هر خدمت می‌باشد و سایر هزینه‌ها (دارو، لوازم مصرفی پزشکی و...) به صورت جداگانه، محاسبه می‌شود.

در کلیه مواردی که در ستون «واحد ارزش نسبی» برای خدمات سه ارزش نسبی درج شده است، ارزش نسبی سوم، نشان دهنده جزء فنی آن خدمات است. جزء فنی بسته به نوع خدمت به یکی از روش‌های زیر، محاسبه و قابل پرداخت می‌باشد:

❖ در کلیه مواردی که در ستون «واحد ارزش نسبی» تنها یک ارزش نسبی درج شده است و خدمت مربوطه در داخل اتاق عمل ارائه می‌شود، در بخش دولتی، ۴۰ درصد و در بخش خصوصی، ۱۵ درصد از ارزش نسبی درج شده در ستون «واحد ارزش نسبی» به عنوان جزء فنی محاسبه و پرداخت می‌گردد.

طب فیزیکی و توانبخشی

ارزش پایه بیهوشی	ارزش نسبی	شرح کد	کد ملی	خصوصیت کد
.	۰,۷	ارزیابی و برنامه‌ریزی برای فیزیوتراپی بیمار به ازای هر دوره فیزیوتراپی	۹۰۱۶۲۰	O +
.	۱ ۰,۳ ۰,۷	استفاده از CPM یا لیزر کم توان برای توانبخشی اندام‌ها	۹۰۱۶۲۵	O + *
.	۱	ارزیابی جامع کاردرمانی یا شغلی جهت برنامه‌ریزی برای کاردرمانی بیمار برای یک دوره درمان	۹۰۱۶۳۰	* O +
.	۴	فیزیوتراپی قفسه‌سینه شامل تمرین درمانی و ماساژ در صورت درخواست پزشک معالج برای هر روز بستری مشروط بر ثبت و گزارش در پرونده و ممه‌ور به مهر مسئول فنی صاحب صلاحیت (تنها برای بیماران بستری در بخش‌های مراقبت ویژه و بخش‌های تخصصی ریه و توراکس) (مدت زمان استاندارد برای فیزیوتراپی هر بیمار حداقل ۴۵ دقیقه تعیین می‌گردد و به ازای هر ساعت، برای بیش از یک بیمار قابل گزارش و اخذ نمی‌باشد) استاندارد مربوطه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ می‌گردد	۹۰۱۶۳۵	O
.	۲	فیزیوتراپی یک یا چند ناحیه بیماران بستری در صورت درخواست پزشک معالج برای هر روز بستری مشروط بر ثبت و گزارش در پرونده و ممه‌ور به مهر مسئول فنی صاحب صلاحیت (مدت زمان استاندارد برای فیزیوتراپی هر بیمار، حداقل ۳۰ دقیقه می‌باشد) استاندارد مربوطه توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ می‌گردد	۹۰۱۶۴۰	O
.	۱,۷ ۱,۱ ۰,۶	به کارگیری روش‌ها و یا اعمال درمانی روتین فیزیوتراپی و طب فیزیکی و توانبخشی شامل حداقل چهار مورد برای هر ناحیه به طور گلوبال در هر جلسه (مانند آموزش ورزشکاران، درمان با کمپرس‌های گرم یا سرد، کشش مکانیکی، تحریک الکتریکی، ابزار وازوپنوماتیک، میکروویو، دیاترمی، مادون قرمز، ماوراء بنفش، یونتوفورزیس، اولتراسوند، بازآموزی عصبی عضلانی حرکت، تعادل، حس کینتیک، وضعیت بدن، حس موقعیت فضایی، آموزش راه رفتن، آموزش و فیتینگ ارتوز، آموزش با پروتز یا اسپلینت‌ها، آموزش برای ADL، آموزش حرکت با ویلچر و سایر اعمال یا روش‌های مرتبط) مطابق با استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۹۰۱۶۴۵	O

ارزش پایه بیهوشی	ارزش نسبی	شرح کد	کد ملی	خصوصیت کد
.	۲,۲ ۱,۷ ۰,۵	به کارگیری روش‌ها و تکنیک‌های کاردرمانی شامل استفاده از یک یا چند مورد از فعالیت‌های کاردرمانی برای یک جلسه حداقل ۳۰ دقیقه‌ای (شامل ارزیابی و درمان اسکلتی-عضلانی، یا حسی-حرکتی، یا ادراکی-شناختی، یا روانی-اجتماعی، ارزیابی عضلانی دستی اندام‌ها و تنه، اندازه‌گیری و گزارش میزان دامنه حرکتی اندام‌ها و تنه، توسعه مهارت‌های شناختی برای بالا بردن توجه و حافظه، روش‌های یکپارچگی حسی برای تقویت پردازش حسی و تحریک پاسخ سازگاری با نیازهای محیطی، موقعیت فضایی، آموزش برای ADL، آموزش فعالیت‌های خودمراقبتی، استفاده از روش‌های بازی درمانی در کودکان، فعالیت درمانی مستقیم (به کارگیری فعالیت‌های دینامیک برای بهبود عملکرد) آموزش بازگشت فرد به جامعه یا کار، آموزش مدیریت منزل، آموزش حرکت با ویلچر، آموزش راه رفتن، آموزش و فیتینگ ارتوز یا اسپلینت‌ها، آموزش هندلینگ بیمار یا خانواده وی، مداخلات کاردرمانی در ضایعات دست پس از جراحی، مداخلات کاردرمانی در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان و سایر روش‌ها یا مدل‌های مرتبط کاردرمانی) مطابق با استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۹۰۱۶۵۰	O *
.	۲,۸ ۲ ۰,۸	به کارگیری روش‌ها و تکنیک‌های کاردرمانی شامل استفاده از یک یا چند مورد از فعالیت‌های کاردرمانی برای یک جلسه حداقل ۶۰ دقیقه‌ای (شامل روش‌های درمانی برای بهبود قدرت عضلانی، تحمل عضلانی، دامنه حرکتی و انعطاف پذیری به طور فعال و غیرفعال در اندام‌ها و تنه، بازآموزی عصبی عضلانی در فعالیت‌های نشسته/ویا ایستاده مشتمل بر بهبود حرکت، تعادل، حس کینتیک، وضعیت بدن و اصلاح پاسچر، حس عمقی و/یا افزایش هماهنگی حرکتی، به کارگیری گروه درمانی در کاردرمانی، آماده سازی برای وضعیت و سختی در کار (توانبخشی حرفه ای) مطابق با استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۹۰۱۶۵۵	O *
.	۳ ۲ ۱	انجام ارزیابی و به کارگیری روش‌ها و یا اعمال درمانی فیزیوتراپی و طب فیزیکی و توانبخشی مانند حمام کنتراست یا آب درمانی یا مخزن هوبارد یا ورزش درمانی و یا گردش چرخشی آب مطابق با استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به ازای هر جلسه برای حداقل ۳۰ دقیقه	۹۰۱۶۶۰	O +
.	۴ ۲ ۲	استفاده از دستگاه لیزر پرتوان جهت کاربردهای عصبی-اسکلتی-عضلانی؛ به ازای هر جلسه (عمل مستقل) مطابق با استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۹۰۱۶۶۵	O *

ارزش پایه بیهوشی	ارزش نسبی	شرح کد	کد ملی	خصوصیت کد
.	۴.۵ ۲ ۲.۵	استفاده از دستگاه (Extracorporeal Shock Wave Therapy) ESWT با توان کم، جهت درمان دردهای اسکلتی-عضلانی و ترمیم بافت نرم؛ به ازای هر جلسه (عمل مستقل) منطبق با استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۹۰۱۶۷۰	O *
.	۴.۵ ۳ ۱.۵	توانبخشی بیماری‌های مزمن و ناتوان‌کننده مانند بیماران دیالیزی، دیابتیک، پیوندی، M.S، میوپاتی و استروک شامل ارزیابی پزشکی، مشاوره تغذیه و روان پزشکی و ورزش درمانی تحت نظارت پزشک؛ هر جلسه	۹۰۱۶۷۳	O *
.	۴ ۱.۵ ۲.۵	اسکن کف پا (Foot Scan) برای تعیین نقاط فشاری کف پا و تجویز کفی و یا اورتز مناسب	۹۰۱۶۷۵	O *
.	۳ ۲ ۱	Whole Body Vibration (WBV)	۹۰۱۶۷۷	O *
.	۳ ۲ ۱	استفاده از دستگاه Magnetic Field Therapy جهت توانبخشی اندام‌ها؛ به ازای هر جلسه منطبق با استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (عمل مستقل)	۹۰۱۶۸۰	O *
.	۴.۵ ۳ ۱.۵	توانبخشی ریوی شامل ارزیابی پزشکی، مانیتورینگ قلبی، اکسیژن درمانی و ورزش درمانی؛ به ازای هر جلسه	۹۰۱۶۸۳	O *
.	۳.۵ ۲.۵ ۱	توانبخشی فعال (Documented Based Care) DBC برای ستون فقرات و اندام‌ها؛ هر جلسه	۹۰۱۶۸۵	O *
.	۲.۲ ۱.۷ ۰.۵	Taping Kinesio	۹۰۱۶۹۰	O *
.	۴.۵ ۳ ۱.۵	Six Minute Walk Test (۶MWT) شامل ارزیابی قد و وزن، آموزش به همراه پالس اکسی‌متری و مانیتورینگ فشارخون و ضربان قلب	۹۰۱۶۹۲	O *
.	۲	آموزش و فیتینگ ارتز (شامل ارزیابی و فیتینگ که در جای دیگر گزارش نشده است) اندام‌های فوقانی، اندام‌های تحتانی و یا تنه (این کد توسط فیزیوتراپست یا کاردرمان قابل گزارش نمی‌باشد)	۹۰۱۶۹۵	O *